

"GLAS NARODA"

(Hrvatska Dalmatia)
Owned and published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(in corporation.)

FRANK SAKNER, President,

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of business of the corporation and address of above officers
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in vsebuje medjij in pravilnosti.

Našo letno voljo na Ameriko je: Za eno leta za mesto New York .. \$2.00
Našo letno voljo na Ameriko je: Za eno leta za mesto New York .. \$2.00
Našo letno voljo na Ameriko je: Za eno leta za mesto New York .. \$2.00
Našo letno voljo na Ameriko je: Za eno leta za mesto New York .. \$2.00
Našo letno voljo na Ameriko je: Za eno leta za mesto New York .. \$2.00

GLAS NARODA

"Voices of the People".
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$4.00

Advertisement on agreement.

Dopriski število podpisa in esebnosti se ne približuje,
Dopriski naj se blagovoli poštati po Money Order.

Pri sprejetju krajja narodnikov prosim, da se nam tudi prejmejo naši
načini, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
25 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone 2275 Cortlandt.

Orlando

Razlika med Ezavom ter Viktorjem Emanue'om Orlandom je naslednja: — Prvi je prodal svoje pravice za sklad leče, dočim je vrgel Orlando svoje pravice na stran za ljubi nič. Trpkosti poraza Orlando ni mogoce vtolziti z nobenim pozivom.

Stališče Italije v evropski diplomaciji je bilo v zadnjih letih tako jasno in Orlando je pokazal tekom svojega ministrskega predsedništva, da se zaveda tega stališča na tak način, da ne more nudit sedaj — niti doma, niti v Parizu — nobenega drugega pojasa.

Najbolje tradicije italijanske diplomatske objektivnosti bi držale in v resnici držale, če bi ne bilo nikogar v Evropi, ki bi bil proti temu, da postane Italija velika sila. Iste tradicije pa se tudi niso mogle zanašati le na "častne točke". Cela strategija obstaja v tem, da je zatrdiril Orlando pred celim svetom, da mora z zmago — krvice vse drugod zmagati tudi krvica v slučaju italijanskih aspiracij.

Orlando je odšel v Pariz z Londonsko pogodbo v žepu ter se zanašal na "čet' časti" Lloyd Georgea in Clemenceauja, ki naj bi odborila ta dokument.

Najbolje tradicije italijanske diplomatske objektivnosti bi držale in v resnici držale, če bi ne bilo nikogar v Evropi, ki bi bil proti temu, da postane Italija velika sila. Iste tradicije pa se tudi niso mogle zanašati le na "častne točke". Cela strategija obstaja v tem, da je zatrdiril Orlando pred celim svetom, da mora z zmago — krvice vse drugod zmagati tudi krvica v slučaju italijanskih aspiracij.

V premerjenje italijanskega poraza v izigravanju Anglie in Francije proti Wilsonu hočemo navesti le par britkih italijanskih besed. Te besede so one Gotfreda Belonei. V svetem listu "Resto del Carlino" pravi:

— Italija prihaja s pariške konference oropana in obubožana, kajti meje, potisnjene do Brennerja ter pridobitve v Tridentu, Trst in Pulu, ki bi predstavljale resnične pridobitve za Italijo v ravnoevropsku sistemata sil leta 1914, ji ne zagotavljajo danes nikakih političnih ali ekonomskih prednosti. Francija si je s svojo aneksijo Alzacija in Lorenske, s posestvom Saar premogovnega okraja, s kontrolo Sirije ter razširjenjem itak obsežnih kolonij, pridobila izhoda na morje, tržišča in surovine, ki jo bodo stavljale v prvo vrsto industrijskih velesil. Vse to pa še ne zadostuje Franciji.

Italija je izgubila svoj vojaški ugled pri Kobaridu. Sprva je bila uspešna pomembna za zaveznike, a je postal njen stališče polarno ono odvisnega človeka. Da pojasi poraz, katerega je bilo v polni meri ter izključno pripisovati slabemu vrhovnemu vodstvu, si je izmislišla Italije legendu o narodu v revolucioni, o socialistični sabotaži vojne. Te legende so ustvarjale vse mogoče agencije ter jih stavljale na razpolago zavezniškim vladam.

Dvignil se je krik prestrašenih, da je treba na vsak način rešiti italijansko moralno. Francoski in angleške čete so prihajale v Italijo, a niso storile nicesar drugega kot pripravile nadaljnji poraz v Saint Quentinu. Italijanska moralna, tako v armadi kot za črtami, je bila zdrava, kar je na sijajnem pokazala prva bitka ob Piave. Ko pa se je prvi teror poleg s porazom Avstrije pri Monte Grappa, se je pojavila slavna zavezniška politika, da se potisne klin med Prusijo in Avstrijo.

Kobarid je napravil konec avstrofilske diplomacije med zavezniški. S sprejemom italijanskega stališča z ozirom na habsburško monarhijo pa je dobila Italija stališče vodnika v organizaciji novega reda stvari v centralni Evropi. To je bila dedčina, katero je dobil Orlando od kabineta Boselli.

Tako mnogo je dobila Italija od svojega — poraza!

Londonska pogodba je obsegala vse narode med Karpati, Jadranskim, Egejskim in Črnim morjem. Pri tem ni treba še omeniti Malo Azijo, ki je izpostavljena agresivnemu italijanskemu imperjalizmu. Tem narodom je bilo takoreč stavljen na razpolago, da si izbirajo med avstrijsko nadvlado ali italijansko nadvlado.

Kobarid je rešil ta problem ter odstranil drugi reg dileme. Italijani, ki so še vedno zasledovali svojo politiko "objektivnosti", niso bili zadni v spoznanju dejanskega položaja. Pri Kobaridu se je pričelo italijansko-jugoslovansko "zblijanje", ki je dovedlo do Rimskoga kongresa v april 1918. Rimski pogodb, more Italico (na italijanski način) je določala razkosanje Avstrogrske, oproščenje zatranih narodnosti ter vpoštevanje principa prijateljskega sporazuma glede jadranskega vprašanja. S tem je prevzela Italija pod svojo zaščito — ki je bila hipotetične vrednosti v tem trenutku — razvoj novih držav.

Novo stališče, katero je zavzela Italija glede jadranskega problema ter centralne Evrope, so pozdravili vsi zavezniški narodi z nadušenjem. Italija je postala popularna po celi svetu, bolj popularna kot je bila kedaj prej, in Orlando je prisel v položaj, da posluje kot voditelj demokratizacije centralne Evrope.

Obdal je svojo glavo z avreolo, ki je bila slična oni Wilsona. Ta slava pa je trajala le malo časa. Orlando je bil le "navzoe" na kongresu v Rimu... Bila je to načavnost, katero označujejo v diplomatskih krogih z besedami "nobody home". Njegova intervencija na kongresu je bila v stanu ustvariti dva utisa:

Prvi je bil, da predstavlja Rimski pogodb sicer italijanske politike, ki se je popolnoma predala principiju Wilsona. Drugi utis pa je bil ta, da je bil eden kongres le izmenjava nazovov med gospodi, neotejeno ugotovljenje pobožnih principijev, kateri je počastil ministrski predsednik kot zaseben človek, ki si je pri tem zadržal polno prostost akeje v svoji lastnosti min. predsednika.

Prvo razlaglo je uporabil Orlando v vojaške svrbe za avstrijskih črtam in v retraktacijske svrbe v jetniških taboriščih, v katerih so se nahajali avstrijski vojaki slovenskih narodnosti. Tem potom je tudi principe njegovega koalcijskega kabineta, ki je vseboval tudi Bisolatti in Nitti.

Draga razlag, katero je uporabil, posebno v svoji pripagandi v inozemstvu, najbolj v Združenih državah, pa je bila, da mora svet pristati v najbolj slovenske zahteve Italije. Urad Mr. Ferrera v New Yorku je pridigoval o Londonski pogodbi, o plemenskem nadkritijevanju Italije. Pogajal se je tudi z republikansko opozicijo v senatu v namenu, da spravi v slab glas principije predsednika Wilsona.

Na ta način smo prišli do avgusta in septembra leta 1918. Italijani so izvojivali v juniju tega leta veliko bitko pri Montello ob Piave ter izgubili s tem najmanj pol Wilsonovih principijev, kateri so si pridobili pri Kobaridu. Priceli so čakati za zmage Francozov, Anglezov in Amerikanov v Franciji skozi nadaljnja dva meseca. Pravimo "Italjani", a je treba delati razliko med temi diplomati ter številnimi milijoni naroda, ki je misil, da bo napočila v-sloveni s principiji Wilsona — nova doba v odnosih med narodi.

Na ta način smo prišli do avgusta in septembra leta 1918. Italijani so izvojivali v juniju tega leta veliko bitko pri Montello ob Piave ter izgubili s tem najmanj pol Wilsonovih principijev, kateri so si pridobili pri Kobaridu. Priceli so čakati za zmage Francozov, Anglezov in Amerikanov v Franciji skozi nadaljnja dva meseca. Pravimo "Italjani", a je treba delati razliko med temi diplomati ter številnimi milijoni naroda, ki je misil, da bo napočila v-sloveni s principiji Wilsona — nova doba v odnosih med narodi.

Na ta način smo prišli do avgusta in septembra leta 1918. Italijani so izvojivali v juniju tega leta veliko bitko pri Montello ob Piave ter izgubili s tem najmanj pol Wilsonovih principijev, kateri so si pridobili pri Kobaridu. Priceli so čakati za zmage Francozov, Anglezov in Amerikanov v Franciji skozi nadaljnja dva meseca. Pravimo "Italjani", a je treba delati razliko med temi diplomati ter številnimi milijoni naroda, ki je misil, da bo napočila v-sloveni s principiji Wilsona — nova doba v odnosih med narodi.

Na ta način smo prišli do avgusta in septembra leta 1918. Italijani so izvojivali v juniju tega leta veliko bitko pri Montello ob Piave ter izgubili s tem najmanj pol Wilsonovih principijev, kateri so si pridobili pri Kobaridu. Priceli so čakati za zmage Francozov, Anglezov in Amerikanov v Franciji skozi nadaljnja dva meseca. Pravimo "Italjani", a je treba delati razliko med temi diplomati ter številnimi milijoni naroda, ki je misil, da bo napočila v-sloveni s principiji Wilsona — nova doba v odnosih med narodi.

Na ta način smo prišli do avgusta in septembra leta 1918. Italijani so izvojivali v juniju tega leta veliko bitko pri Montello ob Piave ter izgubili s tem najmanj pol Wilsonovih principijev, kateri so si pridobili pri Kobaridu. Priceli so čakati za zmage Francozov, Anglezov in Amerikanov v Franciji skozi nadaljnja dva meseca. Pravimo "Italjani", a je treba delati razliko med temi diplomati ter številnimi milijoni naroda, ki je misil, da bo napočila v-sloveni s principiji Wilsona — nova doba v odnosih med narodi.

nje med Wilsonom in skrajnim propadom. Vsled nesporazuma med državnim departmetom ter komitejem Creela se je razširil v inozemstvu utis, da propagira Wilson v Italiji sprejem rimske pogodbe. Orlando se je nahajal v tem času še vedno na stališču, da skoči na to ali ono stran. Za najboljše je smatral, da stopi pred narod na neoficijski način in sicer potom časopisja. Razveljavil je cenzuro glede razprave o zunanjih politiki ter inspiriral slavno polemiko v septembru leta 1918, koje name je bil preiskupiti javno mnenje glede vprašanja italijanske odpovedi glede jadranskega vprašanja.

Ta polemika je služila v to, da je kristalizirala dva mnenja v Italiji ter tudi pospešila kabinetno krizo v decembru. Orlando je izprevidel, da lahko obdrži svoje vodstvo na podlagi wilsonizma, kajti tem potom si je lahko zagotovil pomoč sovjalistov, radikalcev ter gotovih elementov v liberalnih strankah.

V tem času ni mogel natančno sondirati javnega mnenja v Italiji. Stališče Italije je bilo odkrito. Če bi sprejel svet principije Wilsona, bi sta Italija na strani drugih demokracij. Če pa bo ostal svet tak kot je bil, bi zahtevala Italija izvršenje svojih lastnih interesov.

Medtem pa je bilo postal vsakemu očvidno, da ne more ameriški predsednik nicesar opraviti brez pomoči Orlando.

Krvido za to je lahko pripisovati vsakemu, ne da bi bilo mogoče tem potom izogniti se temu zlobnemu krogu. Predsednik Wilson je lahko izsilil zase podporo italijanskega ministrskega predsednika s pomočjo različnih sredstev, katera je imel v roki od oktobra 1917 do novembra 1918. Na drugi strani pa je pripisovati vse zasluge Orlando dejstvu, da je bil slep glede popolne izolacije Italije v zvezniški diplomaciji, slep v glavnem vsled prahu, katerega je bil dvignil sam.

Orlando je odšel v Pariz z Londonsko pogodbo v žepu ter se zanašal na "čet' časti" Lloyd Georgea in Clemenceauja, ki naj bi odborila ta dokument.

Najbolje tradicije italijanske diplomatske objektivnosti bi držale in v resnici držale, če bi ne bilo nikogar v Evropi, ki bi bil proti temu, da postane Italija velika sila. Iste tradicije pa se tudi niso mogle zanašati le na "častne točke". Cela strategija obstaja v tem, da je zatrdiril Orlando pred celim svetom, da mora z zmago — krvice vse drugod zmagati tudi krvica v slučaju italijanskih aspiracij.

V premerjenje italijanskega poraza v izigravanju Anglie in Francije proti Wilsonu hočemo navesti le par britkih italijanskih besed. Te besede so one Gotfreda Belonei. V svetem listu "Resto del Carlino" pravi:

— Italija prihaja s pariške konference oropana in obubožana, kajti meje, potisnjene do Brennerja ter pridobitve v Tridentu, Trst in Pulu, ki bi predstavljale resnične pridobitve za Italijo v ravnoevropsku sistemata sil leta 1914, ji ne zagotavljajo danes nikakih političnih ali ekonomskih prednosti. Francija si je s svojo aneksijo Alzacija in Lorenske, s posestvom Saar premogovnega okraja, s kontrolo Sirije ter razširjenjem itak obsežnih kolonij, pridobila izhoda na morje, tržišča in surovine, ki jo bodo stavljale v prvo vrsto industrijskih velesil. Vse to pa še ne zadostuje Franciji.

Italija je izgubila svoj vojaški ugled pri Kobaridu. Sprva je bila uspešna pomembna za zaveznike, a je postal njen stališče polarno ono odvisnega človeka. Da pojasi poraz, katerega je bilo v polni meri ter izključno pripisovati slabemu vrhovnemu vodstvu, si je izmislišla Italije legendu o narodu v revolucioni, o socialistični sabotaži vojne. Te legende so ustvarjale vse mogoče agencije ter jih stavljale na razpolago zavezniškim vladam.

Dvignil se je krik prestrašenih, da je treba na vsak način rešiti italijansko moralno. Francoski in angleške čete so prihajale v Italijo, a niso storile nicesar drugega kot pripravile nadaljnji poraz v Saint Quentinu. Italijanska moralna, tako v armadi kot za črtami, je bila zdrava, kar je na sijajnem pokazala prva bitka ob Piave. Ko pa se je prvi teror poleg s porazom Avstrije pri Monte Grappa, se je pojavila slavna zavezniška politika, da se potisne klin med Prusijo in Avstrijo.

Kobarid je napravil konec avstrofilske diplomacije med zavezniški. S sprejemom italijanskega stališča z ozirom na habsburško monarhijo pa je dobila Italija stališče vodnika v organizaciji novega reda stvari v centralni Evropi. To je bila dedčina, katero je dobil Orlando od kabineta Boselli.

Tako mnogo je dobila Italija od svojega — poraza!

Londonska pogodba je obsegala vse narode med Karpati, Jadranskim, Egejskim in Črnim morjem. Pri tem ni treba še omeniti Malo Azijo, ki je izpostavljena agresivnemu italijanskemu imperjalizmu. Tem narodom je bilo takoreč stavljen na razpolago, da si izbirajo med avstrijsko nadvlado ali italijansko nadvlado.

Dvignil se je krik prestrašenih, da je treba na vsak način rešiti italijansko moralno. Francoski in angleške čete so prihajale v Italijo, a niso storile nicesar drugega kot pripravile nadaljnji poraz v Saint Quentinu. Italijanska moralna, tako v armadi kot za črtami, je bila zdrava, kar je na sijajnem pokazala prva bitka ob Piave. Ko pa se je prvi teror poleg s porazom Avstrije pri Monte Grappa, se je pojavila slavna zavezniška politika, da se potisne klin med Prusijo in Avstrijo.

Obdal je svojo glavo z avreolo, ki je bila slična oni Wilsona. Ta slava pa je trajala le malo časa. Orlando je bil le "navzoe" na kongresu v Rimu... Bila je to načavnost, katero označujejo v diplomatskih krogih z besedami "nobody home". Njegova intervencija na kongresu je bila v stanu ustvariti dva utisa:

Prvi je bil, da predstavlja Rimski pogodb sicer italijanske politike, ki se je popolnoma predala principiju Wilsona. Drugi utis pa je bil ta, da je bil eden kongres le izmenjava nazovov med gospodi, neotejeno ugotovljenje pobožnih principijev, kateri je počastil ministrski predsednik kot zaseben človek, ki si je pri tem zadržal polno prostost akeje v svoji lastnosti min. predsednika.

Obdal je svojo glavo z avreolo, ki je bila slična oni Wilsona. Ta slava pa je trajala le malo časa. Orlando je bil le "navzoe" na kongresu v Rimu... Bila je to načavnost, katero označujejo v diplomatskih krogih z besedami "nobody home". Njegova intervencija na kongresu je bila v stanu ustvariti dva utisa:

Prvi je bil, da predstavlja Rimski pogodb sicer italijanske

STRAHOVALCI DVEH KRON

ZGODOVINSKA POVEST.
SPISAL FRANJO LIPIČ

(Nadaljevanje.)

Čim huj se je godilo oblegani Kržan, ko je Bragadino iznova začel napasti, čim silovitejši so bili četorici govoriti o potrebi požrtvovalni napadi in čim bolj je pesal nosti. Na vojaštvo in prebivalstvo odpor beneške posadke, toliko si je lahko zanesete. Nobena žrtva neje je Antonio Bragadino rotil ni prevelik, da se obvaruje.

Ladislav Gajačića za pomoč, a to — Bragadino je položil Kržanu ročno pogostje, je začel misliti, da ko na ramo, mu pogledal globoko stori prav, če žrtvuje koristim v oči ter potem s slovenskim posvoje domovine in mesta ter njegovo udarom rekel:

— Veseli me, plemič Kržan, da sem to slišal iz vaših ust, zakaj

usoda Famaguste je v vaših rokah.

— V mojih rokah? je v brez-
menem začenju vprašal Kržan.

Famagusta z živili ter dobiti novega moštva za beneško armado, čakal odgovora, je dostavil: Pri-

pravljen sem storiti vse, kar je v skra-
šči armada je polagoma zasedla mojih močeh, da rešim Famagu-

vse važnejše postojanke na otoku sto-
in le v oddaljenejših dolinah in hrribih je bilo mogoče dobiti ijudi in živil.

Tudi tedaj ni Kržan še nicesar sluh, ko ga je začel proveditome Bragadino izprševati po Asuntu. Ker je Bragadino izprševal previdno, mu je Kržan zaupal in mu razdelil, da ljudi Asunta Dali Ferro ter da se hoče ž njo poročiti, že bo papež njen zakon in Ladislavom Gajačićem razveljavil. Pa-
vedat je Bragadino vse, zamolčal mu je samo eno — kje da se mu-
di Asunta. Čim bolj je Bragadino poizvedoval po Asuntu, toliko tr-
dovratneje je Kržan molčal o skri-
vališču svoje neveste, dasi tudi zdaj si stutil, kako zahteva je La-
dislav Gajačić stavljal v kaki temni naklepi so se porajali v duši pro-
veditorja.

Bilo je konec julija 1471. Fa-
magusta že ni bila več podobna mestu, nego le še velikanskemu kupu razvalin. Samo kanaenite utrdbi so bile še v dobrem stanju in močne, kajti prebivalstvo je moralo sproti popravljati vsako skodo, ki so jo povzročile turške kroglice. Živila so se delila samo še enkrat na dan in da bi bilo kar najdalje mogoče z njimi izhajati, je Bragadino, ker ni mogel nobenega moškega pogresati, prisilil vse ženske, brez ozira na stan in imetje, da so morale loviti ribe, takoreč v agnju, ker so turški ladji neprvenčoma streljale na do-
tne želone.

Sila je bila velika. Samo strah pred smrtno, le bojazen, da poko-
jajo Turk vse, je dajala pre-
valstvu še toliko trdostno moč, da je kljubovalo turškim napadom. Mestni velikasi so proveditom Bragadini opetovano prigo-
varjali, naj se pripravi na kapitu-
lacijski. Vse gorenejše so ga pro-
sili, naj ponudi Turkom kapitula-
cijo s pogojem, naj prizanece pre-
bivalstvo ter mu pusti vsaj živ-
ljenje.

Antonio Bragadino je imel na-
vsi tako nagovarjanja in siljenja
le in odgovor:

— Nikdar! Zastava sv. Marka
se ne bo dobrovoljno umaknila

pahmeseuu.

V dnevi te velike sile za Fa-
magusto je dobil Andrej Kržan
pismo naročilo, naj pride čim
prej v mesto. Odzval se je takoj

temu povabilu in kmalu je stal v
prostorni pritlični sobi, kjer je
prebival Antonio Bragadino in ki-
je bil še edini porabni prostor v
nekaj ponosni, kraljevska opremljeni palaci.

Bragadino, ki je bil sicer vedno miren in hladno preudaren, je bil ta dan vidno razburjen. Pojasnjeno je Kržan obširno položaj Fa-

magine. Ponavljaj se je pogostoma, kakov bi sproti pozabila, kar je že povedal, zlasti je vedno in vedno dokazoval, da na pomoč od beneške republike še nekaj mesecov ni spati, niti od kake druge države ter da mora zaradi tega občini koristi vsak posameznik do-
priesti tudi največjo žrtvo.

Menim, da kakor jaz, je vsak posamezen vojak priznani žrtilki ter vaša dolžnost je tudi, da

tvoriti imetje, kri in življenje za žrtvujete ženo Ladislava Gajačića.

Temni in sovražni so bili pogle-

MASKENDER
NOTAR
IN STANI KRAJ
Pittsburgh, Pa.

...Konec pogodbe. Zdaj
je vse končano in vse je
zanesljivo. Zdaj je vse končano.

10 let za končno.

Poljska armada

Piše Elias Tobenkin.

— Visoki Sejm (parlament), Poljska mora imeti veliko armado.... Visoki Sejm, naša domovina je bila v preteklosti uničena ne raditega, ker je bila grešna ali degenerirana, temveč ker ni imela velike, močne in stalne armade.... Vsled tega te prosim, visoki Sejm, ter pozivljam, da takoj proglaši splošno vojaško službo.... Da pričneš takoj rekrutirati.... Naj le vstane poljska armada, ver- na armada, ki bo prinesla domovini varnost in mir. Naj se le po- keže in oprema, mušnica, obileka, čevlji, perilo denar — vse to se bo prikazalo takoj....

To je bil višek prvega sporočila Paderewskyja na poljski par-
lament, dne 20. februarja. Ko je svolasi godbenik-predsednik o-
mahnih v svoj stol, je vstala desica parlamenta kot en mož ter na-
zdravljala predsednika. Člani levice, socialisti, vključno dva pre-
šnja ministrska predsednika, pa so sedeli kot priliman na stole. T-
nisi kričali in tudi ne aplaudirali.

Preje je izjavil Paderewsky v svojem govoru zakaj potrebuje Poljska veliko močno stalno armado. Navedel je dva vzroka in ta sta: — Boj proti boljševizmu ter zavarovanje poljskih meja.

Celika kuga — tako je izjavil — se giba proti nam od iz-
toka. Krvavi val ruskega boljševizma teče proti nam. Veliki duhovi-
ni te nove vere obljubljajo vsakemu, ki se oprime njih dogme, več
ne srečo ter nebesa na zemlji.... Boljševizem bo seveda konečno propadel, kajti mora propasti, a iz razvalin boljševizma, — da bi
bil le krv prorok, — bo najbrž vstal nov carizem, ne pa republika
V tem času pa živi v tej divji, kaotični Rusiji, na stotine tisočev na-
ših rojakov v lakoti, mrazu in pomanjkanju....

Prav tako zgoveren je bil tudi glede obrambe meja Poljske:

— Poljska se nahaja v takem položaju, da bo prisiljena braniti
svoje meje in naj se zgoditi kar se hoče. Minsk, Pinsk in Vilna, ki se
naša last, se nahajajo v rokah boljševikov. V Volhinijsi, Ukrajini
Podolju in Rdeči Rusiji smo napravili zemljo mastno s krvjo in mo-
zgom svojih pradedov, velikih poljskih junakov.... Dvignili smo
to zemljo z našo poljsko kulturo.... Sedaj pa se moramo odpovedati svojim zahtevam do zibelke Žolkiewskega in Sobieskega.

Po govoru ministrskega predsednika je vojaška komisija na-
daljevala z delom sestavljanja načrta za novo poljsko armado, te-
meljčico na splošni vojni obveznosti. Komisija je sklenila ustanovitev armade 500.000 mož. Da se dobi toliko število vojakov, bi bi
lo treba poklicati pod zastavo šest letnikov mladih ljudi, rojenih od
1896 do 1901. Parlament je bil pozvan nadobri vladni načrt za ustanovitev armade. Vnula se je debata. Bila je to najostrejša de-
bata, kar jih je videl mladi poljski parlament.

Dr. Herman Lieberman, prvi govornik za poljsko socijalistično stranko, prehrisan odvetnik, je otvoril debato. Izjavil je, da bi nje-
gova stranka podpirala poziv vlade za ustvarjanje obrambne ar-
mado. V svrhe obrambe poljskih meja proti vsem možim sovraž-
nikom pa je armada 200.000 mož. Da se dobi toliko število vojakov, bi bi
lo treba poklicati pod zastavo šest letnikov mladih ljudi, rojenih od
1896 do 1901. Parlament je bil pozvan nadobri vladni načrt za ustanovitev armade. Vnula se je debata. Bila je to najostrejša de-
bata, kar jih je videl mladi poljski parlament.

Prejšnji ministrski predsednik Moraezewski je govoril celo še bolj ostro. Svaril je člane desnice ter izjavil, da bi se vsi poskušni uporabiti armado v protirevolucionarne namene doma in v inozem-
stvu, gotovo izjavil.

Kljub temu pa so stranke desnice ustriali pri zahtevi, naj sprejme parlament predloga, tikajočo se armado pol milijona in ko-
so socijalisti videli, da bo predloga sprejet, so prenenali s svojo opozicijo, da se izognejo s tem obdolžju, da so neupatriotični.

Med socijalisti in radikalci pa se je razširila beseda, da name-
rava vlada ustanoviti armado reakecije. Socijalisti in radikalci pa so si mislili: — Napravili bom do nje armado revolucije. — Na-
stotine radikalnih socijalistov je stopilo v armado in ti so sveto-
vali svojim prijateljem, naj store ist v namenu, da pridobe koneč-
no celo armado za stvar proletarijata.

dobrega kovača za premogov-

rov Atlantic Coal Company

v New Geneva, Fayette County, Pa. Garantirano, da

se dela vsak dan. Plaćamo \$6.00 na dan dobremu ko-
vacu. Iščemo moža, ki je va-
jent delati premogarske ka-
te. Iščemo tudi dobrega ko-
vačkega pomočnika. To delo je

na razpolago same možu, ki hoče založiti nekaj denarja

v družbo, ki je lastnica premogorova.

Pišite ali se oglašite oseb-
no pri Atlantic Coal Compa-
ny Inc., 209-210-211 Union

Bank Bldg, Pittsburgh, Pa.

Iščemo

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblaščeni pobirati naroč-
nino za dnevnik "Glas Naroda".

Naročnina za "Glas Naroda" je:

Za celo leto \$4.00; za pol leta \$2.50

za četr leta \$1.25.

Vsek zastopnik izda potrdilo za

svoto, katero je prejel in jih roj-
kom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin

Denver, Colo.: Louis Andolsek in

Frank Škrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John

Germ, Frank Janesh in A. Kochevar

Salida, Colo., in okolica: Louis

Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernely.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Clinton, Ind.: Lambert Boškar.

Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Blat-

Jos. Bevič in John Zaletel.

Joliet, Ill.: Frank Bambich, Fran-

Lavrich in John Zaletel.

Maconee, Ill.: Fr. Augustin.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

Livingston, Ill.: Mich. Cirar.

North Chicago, Ill. in okolica: Ant

Kobal in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černa.

Springfield, Ill.: Matija Borborč.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.

Franklin, Kans., in okolica: Frank

Costello.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

South Bethlehem, Pa.: Jernej Ko-
prišek.

Southview, Pa.: Fr. Stainer.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank

Schirer.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Andrew Fon, Jo-
sip Tratnik in Aug. Colander.

Sheboygan, Wis.: John Stampfel in

H. Svetlin.

W. Allis, Wis.: Frank Škoč.

Rock Springs, Wyo.: Louis Tau-
cher in A. Justin.

Franklin, Kans., in okolica: Frank

Costello.

Franklin, Kans., in okolica: Frank

IZ NIŽIN PARIZA

(LA JUNGLE DE PARIS.)

Francoski spisal Jean Rameau.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

Mirambeau se je pojavil na pragu. V tem majhnem, nizkem prostoru je izgledal še veliko večji kot ponavadi. Njegov resni obraz se je razsvetlil, kakor hitro je zapnil Jozette.

— Vi tukaj! — je rekel očividno vrzadoščen.

— Da, jaz, — je odgovorila ona boječe ter mu skoro nehoti pomolila obe roki nasproti.

Zivahne je je prijet za roki, poljubil drugo za drugo in iz lukega ritiska, s katerim je sprejemala te poljube, je sklepal, da so jo ti peljubi osrečili.

— Vi tukaj! — je ponovil — V nezakurjeni sobi!

— Ne zeb me.

Torej ste se res tako ponižali ter prišli v moje ponižno stanovanje!?

— Zelo lepo je pri vas.

— Kako me veseli da vas zopet vidim!

— In kako mene.... Ce bi le vedeli!

— Pojdite sem!

Ne da bi izpustil roki jo je odvedel k naslonjaču.

Sedite semkaj — je rekela, — ter si vzemite knjige pod noge. Žal mi je, da vam ne morem ponuditi drugega. Če se motim, se to dela Bastiat-a.

S temi besedami je vzel z mize par knjig ter jih postavil pod noge Jozette.

— Ali je dosti? — je vprašala. — Drugače poščem še nekaj modrijanov.

Ona se je nasmehnila in lep plamen sreče ji je blestel iz oči. Njeni roki pa sta še vedno počivali zaupno v onih mladega moža. On, ki je poklenil pred njo, da postavi knjige, je še vedno ostal v tem položaju, ki je izražal občudovanje in oboževanje.

— Sedite vendar tudi vi, — je prosila ona.

— Ne, ne, boljše je tako, — je odvrnil ter zmajal z glavo. — Naj se vam zahvalim na kolentih, da ste prišla.

— Že včeraj sem bila tukaj, — je mrmlala Jozette.

— Ali res?

— A ni bilo nikogar doma.

— Veliko sem imel opravka.

— Kot vidite, me ta prvi ponesrečeni obisk ni prestrasil.

— Ali ste dolgo čakali?

— Ne vem. Zdi se mi, da tukaj pri vas sploh ne obstaja čas.

— Kako dobro mi store vaše besede!

— Ali veste, da sem prila te raditega, da vas ozmerjam?

— Le storite to.

— Zdi se mi, da se hočete dvobojevati.

— Kdo van je izdal to?

— Časopisi.

— O ti blebetavi časopisi!

Zakaj pa se hočete dvobojevati? — je vprašala Jozette resnim obrazom, dočim so njene roke močnejše stiskale one Mirambeau-ja.

On pa je povesil glavo ter se delal kat da je v skrajni meri zadrgi za odgovor. Njegove roke pa so vrnile pritisk njenih.

— Jaz pa nočem, da bi se dvobojevali, — je rekla deklica ljubezljivo odločnostjo.

— In vendar mora to biti.

— Zakaj mora biti?

— Vse je že določeno, sekundanti in kraj sestanka.

— Potem vam enostavno ni treba iti tja.

— Ta bi me ončastilo. Svet ne pozna nikake šale v tem oziru. Še pred drugo uro bo vse pri kraju, milostljiva gospodična.

— In ce boste ranjeni? Ce boste....

— Na takta presenečenja mora biti človek pripravljen. Ta spada do poslu.

— Tega pa jaz ne trpm. Vem, da se hočete biti radi mene, — je nadaljevala Jozette razburjeno. — Le priznajte da se godi to radi mene.

— Milostljiva gospodična, — pe mrmlal on z dobro hlinjeno zadrgo.

— Da, radi mene, to vem. V listih je pisano, da ste oklofutai Boispuillante, ker si je dovolil žaljive opazke glede neke družine. Kdo je ta družina? Priznajte, da je to moja.

— Jaz ne vem....

— Sploh pa sem zadnjič iz svoje lože slišala....

— Ali res?

— Da, oni gospod vam jer ekel nekaj slabega o meni. Jaz sem slišala.

Mirambeau je molčal par sekund ter odgovoril nato s povenimi očmi:

— Motiti ste se morala, draga prijateljica.

— Nikakor ne. To veste sami zelo dobro. Kaj je rekela zoper meni?

— Prosim vas, prav ničesar.

— Da, najbrž zelo grde stvari.

— Kako si morete domišljavati kaj takega?

Jaz si ničesar ne domišjam. Vem zelo dobro, da me opravljajo, da govorijo o meni stvari....

— Kdo bi si drznil kaj takega? — je rekela Mirambeau z velikim povdankom in energično.

— Dosti ljudi. Zavidajo me ter mi ne privočijo mojega premoženja. Jaz pa nisem v stanu zavezati te zlobne jezikje. Prosim vas, ne verujte niti besedice če boste slišali kaj slabega o meni! Cenim vas visoko ter vas votim, da tudi jaz zaslужim spoštovanje.

— Jaz vendar nisem nikdar dvomil o tem, milostljiva gospodična, — je trdil Mirambeau naglas. — Prisegam vam, da si ne bo nikde drznil v mojo navzočnosti dati izraza, kakim dvonom. Do svoje zadnje kapljice krvi vas bom branil proti zlobnem, ki bi si drznil delati nespoštljive opazke radi vas.

— Hvala vam, — je rekla Jozette s tresočimi se ustnicami in pri tem je tudi zaprla oči. — Vedela sem, da ste dober človek, da ste prijatelj, resničen prijatelj! Kako hvaležna sem vam!

— Molčala jaz je za trenutek ter vprašala nato povsem tiho:

— Kaj ne, radi mene je bilo to! Recite vendar da! Tako rada bi videla da bi mi ničesar ne prikrivali. Priznajte mi, da se hočete biti radi mene.

Mirambeau se je navidezno za trenutek obotavjal. Nato pa je nagnil glavo ter prisnil ustnicu zopet na roki Jozette.

— Torej da, — je priznal med poljubi. — Da, draga, plemenita prijateljica. Oprostite mi, da sem bil tako prost ter nastopil kot vaš branitelj.

— Če vam oprostim! — je vzliknila Jozette z vzhodom otočni.

— Kako pa pride, da me smatrate za vredno te časti, — meni, katero vendar ta ko malo poznate!

— Kako to pride? — je rekela ter upri pri tem svoj pogled v dokleto. — Ker vas....

Povzeli je zopet glavo ter molčal.

— Zakaj bi govorila o teh stvarih? — je rekela.
— Da me osrečite, gospod Mirambeau, — je odgovorila Jozette, koje oči so zalile solze. — Reci ste hoteli, da me ljubite, kaj ne? Ne bojte, se izgovorite te besede.

— O milostljiva gospodična!

— Tui jaz sem vam prav od sreca dobra.

— Tudi vi! — je vzliknil on s ponosnim glasom.

(Dalje prihodnjič.)

VSPORED

JUGOSLOVANSKI DAN V ZAPADNI PENNSYLVANII DNE
3. JULIJA 1919.

Pod okriljem okrožne organizacije št. 1 JRZ.

- Shajalič ob vznožju Wood in Water Sts. blizu Baltimorske postaje, Pittsburgh, Pa.
- Sprejemanje vdeležencev na parnik "Sunshine" se prične ob 8. uri zjutraj. (Svira godba).
- Parnik "Sunshine" odploje točno ob deveti dopoldne po reki Ohio. (Godba svira ameriško himno Star Spangled Banner in slovensko himno Hej Slovani.)
- Slovenske pesmi, pojeto slovensko pevsko društvo Prešeren in druga pevsko društva.
- Slovenske komade svirajo slovenski godbi iz Canonsburga in Thom's Run-a.
- Nastop raznih govornikov.
- Ples, srečkanje in vsestranska zabava.
- Vrnitev ob 7. uri zvečer.

Jugoslovansko občinstvo v Zapadni Pensylvaniji se vladljivo vabi, da se mnogoštevilno vdeleži tega velepomembnega izleta.

Vstopnina za osebe od 14 let naprej \$1.00, za otroke do 14 let 25c. Vstopnice se dobija pri vseh krajevnih tajnikih ali na licu mesta.

Jugoslovani! Mi vas pričakujemo!

Pripravljalni odbor.

Pismo slov. vojaka s Hawajskega otočja

Honolulu, Hawaii.

S teh otokov se redkodobno vse spet prevaril, sem vzdihnil. Nihče me ne obiše, nihče mi niso piše. Ali je vse flu pomorila, tudi gajžlo? Ali se pa boji, da ne bi morje preletel iz San Francisco do Honolulu? Tukaj bi bilo tudi sitno zanj, dokler se ne bi privabil. Rabiti bi moral usnjata očala namesto povečnih, ker ko bi više.

Ravnina je večinoma posajena z ananasi (pine apples) in sladkor.

To mišljenje bi lahko imelo nevarne posledice.

Zmračilo se je. Milo se slišijo glasovi strum, tudi vojaki so poenali s hrupom in začeli prepetati, kakor da so vsi v silnih ravnih.

Ker sem takaj sam Slovenec in imamo slabo poštno zvezo čez more, ne deliham nič slov. časopis.

Zelo bi bil hvaležen rojaku, ki bi mi pisal kakate novice iz slovenskega naseljbia in poslal kak časopis.

Naslov: L. V. M., Quarantine Camp, S-Field Barracks, Hawaii.

KAZNI MIRU.

Deset milijonov starih gospodov v oguljenih prine Albertih bo pričelo prodajati po hišah "Zgodno velike vojne".

Nikdo se ne bo bal bodoče žice, da z izjimo krav.

Več milijonov armadnih mul se bo umaknilo v privatno življenje, ne da bi kikake radi tega.

V sakenu parku v Ameriki bo treba hladiti z vozo ali ledom, ker so bile zelo normalno običene.

Mož, ki bo splezal na Popočetepi bo imel po štirih letih prvič priliko videti radi tega svoje ime v listih.

Vršila se bo revizija een, — najbrž navzgor.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim srečem naznanjam prijetjem z širom Ameriko, da name vuela nesrečna influenca našega bratrancev.

JOSEPH SANKOVIČ.

P. O. Box 147, Bessemer, Pa. (30-6-2-7)

POUDREK KNIJIGE:

Ahn nemško-angl. tolmac vesna — 25

Domaci zdravnik mall

Hilz rečnik (nemško-angl.)

vsesa

Poldjetje

Sadjarjev v pozovrili

Slov. angl. in angl. slov. slovens

Veliki slov. angl. tolmac

ZAHVATNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem

Dve Salgotri: "Carlijeva životinja"

in "Trijje Ženski"

Postreljivo bolnictvo

Trčna uli in trčor

Večna na Balkanu 12 svet.

RAZGLEDNIC

Newyorkski bolnični, valjkovančni

in novozelnarski komad po

ducat

SKLJEDIVE:

Astro-italijanska vojna mapa

Astro-ogrski, valiki vesna

Celi svet mall

Celi svet valiki

Dvojno vesna

Vojni stresna mapa

Vojni atlas

Vojni atlas nov